

Reactie op Wetsvoorstel Waardeoverdracht Klein Pensioen

Met zeer veel waardering heeft de Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG) kennisgenomen van het Wetsvoorstel Waardeoverdracht Kleine Pensioenen. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid deel te nemen aan de internetconsultatie met vier opmerkingen.

Samengevat zijn onze belangrijkste conclusies:

- 1. Onderscheid tussen oude en nieuwe kleine pensioenen niet verstandig**
kapitaalsstromen kruisen elkaar, stabiliteit van de pensioenmarkt daarmee niet aangetast.
- 2. Keuze aan deelnemer bij twee nieuwe pensioendragende inkomens**
Keuze aan de deelnemer als de deelnemer twee nieuwe pensioendragende inkomens heeft.
- 3. Pensioenaanspraak pro rata herrekenen**
Herrekenen van de aanspraak geboden als nieuwe pensioenfonds onderdekking heeft.
- 4. Laatste woord aan de deelnemer**
Eenzijdig recht voor de uitvoerder van afkoop en van waardeoverdracht heeft verschillende consequenties. Het is daarom geboden dit eenzijdige recht voor de uitvoerder te vervangen door de deelnemer het laatste woord te geven. Daarbij wordt het individuele belang van de deelnemer gesteld boven het belang van de efficiëntie van de uitvoerder, omdat de deelnemer anders een te groot risico op financieel nadeel loopt, wat hij niet liep bij afkoop.

Toelichting

1. Geen onderscheid maken tussen oude en nieuwe kleine pensioenen

In het wetsvoorstel wordt de suggestie gedaan het eenzijdige recht voor pensioenuitvoerder tot automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen alleen toe te passen op de nieuwe gevallen van beëindigde aanspraakopbouw. Voorzichtigheidshalve wordt in het wetsontwerp de evaluatie over drie jaar afgewacht, waarna eventueel wordt overgegaan tot invoering van het eenzijdige recht voor de pensioenuitvoerder tot automatische overdracht van alle andere opgebouwde kleine aanspraken. Wij menen dat het verstandig zou zijn geen onderscheid te maken tussen oude en nieuwe aanspraken.

Kapitaalsstromen zullen elkaar deels kruisen en compenseren

Het standpunt om vooralsnog de automatische waardeoverdracht niet van toepassing te laten zijn op reeds bestaande kleine pensioenen is gebaseerd op de veronderstelling dat sommige pensioenfondsen daarmee kritische massa verliezen. In bijlage 1 van de Memorie van Toelichting is weergegeven om hoeveel kleine pensioenen het ongeveer gaat. Niet is onderzocht in hoeverre de kapitaalsstromen elkaar kruisen en daarmee compenseren. Er is dus niet (voldoende) aangetoond dat sommige pensioenfondsen daarmee kritische massa zullen verliezen. Het zou derhalve noodzakelijk zijn eerst een onderzoek hiernaar in te stellen, maar wij kunnen ons ook voorstellen dat u dit om tijdsredenen niet zou willen doen.

Geen instabiliteit in de markt verwacht door deze maatregel

Mede in aanmerking nemende dat het aantal pensioenfondsen al gedurende een paar jaar sterk dalende is, zal de mogelijke verdere versterking van deze trend door automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen naar de mening van NVOG geen zodanige instabiliteit in de pensioenmarkt teweeg brengen dat die opweegt tegen het belang van de vele gerechtigden met een klein pensioen.

2. Keuzemogelijkheid bij twee nieuwe werkgevers

Uit het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting blijkt niet welke keuze gemaakt moet worden als de voormalige werknemer naderhand bij twee werkgevers in dienst blijkt te zijn en bij twee verschillende pensioenfondsen een pensioen opbouwt. Het zou ons als redelijk voorkomen om de werknemer in dat

Reactie op Wetsvoorstel Waardeoverdracht Klein Pensioen

geval inspraak te geven bij welk pensioenfonds de rechten zullen worden ondergebracht. Met inwilliging van punt 4 hieronder is deze opmerking overigens niet meer van belang.

3. Pensioenaanspraak bij overdracht pro rata herrekenen

Uit het wetsvoorstel blijkt dat kleine pensioenen ook overgebracht zouden mogen worden naar fondsen met onderdekking, wat bij grotere pensioenen niet is toegestaan. Wij zijn daar geen voorstander van. Wij zijn van mening dat bij een opgelegde overdracht van een klein pensioen naar een pensioenfonds met onderdekking de omvang van het pensioenrecht zodanig moet worden herrekend, dat de herrekenende aanspraak pro rata recht doet aan het ingeleverde pensioenkapitaal bij de vigerende dekkingsgraad van het in onderdekking zijnde pensioenfonds. Met inwilliging van punt 4 is deze opmerking overigens niet meer van belang.

4. Behoud van pensioenbestemming

Het wetsvoorstel huldigt het standpunt dat het in de plaats stellen van overdracht in plaats van afkoop bewerkstelligt dat het opgebouwde kapitaal, hoe klein ook, behouden blijft voor het doel waarvoor het bestemd was, namelijk opbouw van pensioenrechten. Wij vinden dat een goede stap voorwaarts, waarvoor dank.

Risico's voor de deelnemer van het eenzijdige recht van de uitvoerder

Een goede stap voorwaarts, maar daarbij is in het wetsvoorstel het eenzijdig recht van de uitvoerder gehandhaafd. Dit betekent dat de deelnemer erop achteruit kan gaan als het nieuwe pensioenfonds, waaraan het pensioenkapitaal wordt overgedragen, een lagere dekkingsgraad heeft of een hogere tariefstelling hanteert. De deelnemer loopt bij overdracht het risico van een kleinere kans op indexering, een grotere kans op korten en zelfs op een lager nominaal pensioen. Bij de omzetting van het eenzijdige recht voor de pensioenuitvoerder om tot afkoop te mogen overgaan in het eenzijdige recht om tot overdracht over te gaan levert een extra risico voor de deelnemer op. Dit extra risico in aanmerking nemende is het heel vreemd om het eenzijdige recht bij de pensioenuitvoerder te blijven leggen, temeer daar het pensioenkapitaal aan de deelnemer toebehoort.

Laatste woord aan deelnemer, individueel belang boven efficiëntie uitvoerder

Wij pleiten er dan ook voor het recht van overdracht aan de uitvoerder te wijzigen in een recht voor de uitvoerder een voorstel tot overdracht te doen en een recht voor de deelnemer daarover een besluit te nemen. Wij menen dat de deelnemer het laatste woord mag hebben, hetgeen inhoudt dat het individuele belang van de deelnemer boven het efficiëntiebelang van de uitvoerder komt te staan.

Inwilliging van dit standpunt zou tevens betekenen dat de stortvloed aan overdrachten beperkt wordt tot alleen, die overdrachten, waar de deelnemer mee akkoord wil gaan. Dit heeft maatschappelijk gezien het voordeel dat er dan ook geen aanvechtbaar onderscheid meer gemaakt hoeft te worden tussen oude en nieuwe kleine pensioenen. Inwilliging van dit standpunt zou ook de opmerking onder 2 en 3 overbodig maken.

Met vriendelijke groeten,
Heemstede, 19 januari 2017,
Namens Nederlandse Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG)
Nol Westermann, secretaris